

עֲשֵׂרָה בְּטַבַּת

יום "עֲשֵׂרָה בְּטַבַּת" הוא יום צום - ביום זה קָרָה
לְעַם יִשְׂרָאֵל דָּבָר מַעֲצִיב מְאֹד.

זֶה הָיָה לִפְנֵי הַרְבֵּה שָׁנִים, כְּשֶׁבִּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה
קָיָם בִּירוּשָׁלַיִם. מָה טוֹב הָיָה אֲזַ לַיהוּדִים, כְּשֶׁכֵּלְמִם
לְמַדּוּ תוֹרָה וְקִיְמוּ מִצְוֹת! כָּל הַגּוֹיִים כָּבְדוּ אֶת
הַיהוּדִים וּפְחָדוּ לַעֲשׂוֹת אִתָּם מִלְחָמָה, כִּי כֵּלְמִם רָאוּ
שֶׁה' אוֹהֵב אֶת עַם יִשְׂרָאֵל וְשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם.

5

אֲזַ הִנֵּה קָרָה אֶסוֹן נוֹרָא!

הַיהוּדִים עָזְבוּ אֶת הַתּוֹרָה, אֶת מִצְוֹתֶיהָ לֹא קִיְמוּ
וּלְפָסֵל הִשְׁתַּחֲווּ.

10

בְּזַמַּן הַהוּא הָיוּ לְעַם יִשְׂרָאֵל נְבִיאִים - מִי הָיוּ
הַנְּבִיאִים???

הַנְּבִיאִים הָיוּ אֲנָשִׁים קְדוֹשִׁים עַד מְאֹד, צַדִּיקִים גְּדוֹלִים וְחַכְמִים בְּחֻכְמַת הַתּוֹרָה.
הֵם הָיוּ כָּל כָּךְ קְדוֹשִׁים שֶׁה' הָיָה מְדַבֵּר עִמָּם.

שָׁלַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַנְּבִיאִים, לְהוֹכִיחַ אֶת הַיהוּדִים וּלְהַגִּיד לָהֶם, שְׂיִחְזְרוּ
בְּתַשׁוּבָה.

15

בָּאוּ הַנְּבִיאִים וְקָרְאוּ :

"יְהוּדִים! יְהוּדִים! חֲזְרוּ בְּתַשׁוּבָה! שׁוּבוּ מִדְּרִכְכֶם הָרְעוּת, וַיְהִי לָכֶם טוֹב! אֲזַ אִם
תִּמְשָׁיְכוּ בְּמַעֲשֵׂיכֶם, יָבֹאוּ גּוֹיִים מֵאֲרָץ רְחוֹקָה, וְאֲזַ תִּהְיֶה צָרָה גְּדוֹלָה!"

אֲזַ הַיהוּדִים לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל הַנְּבִיאִים וְלֹא קִבְּלוּ אֶת דְּבָרֵיהֶם וְהִמְשִׁיכוּ בְּדַרְכֵם הָרְעָה.
הַרְבֵּה שָׁנִים הִמְתִּין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂיִשׁוּבוּ הַיהוּדִים בְּתַשׁוּבָה, כִּי הִקְבִּי"ה אָרְזַ
אִפְּיָם הוּא וּמְרַחֵם עַל הַכֹּל וְאִינוּ רוֹצֶה לְהַעֲנִישׁ.

20

שׁוֹב וְשׁוֹב שָׁלַח אֶת הַנְּבִיאִים לְהוֹכִיחֵם – אוּלַי בְּכֹל זֹאת יִחְזְרוּ לְמוּטָב.

אֲזַ הַיהוּדִים הִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם, עַד שֶׁהִבִּיא עֲלֵיהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲנֵשׁ מֵר ---

בְּיוֹם עֲשֵׂרָה בְּטַבַּת בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר, מֶלֶךְ בָּבֶל, עִם הַרְבֵּה חִילִים לְהַלְחֵם עִם הַיהוּדִים.
הֵם לֹא יָכְלוּ לְהַכְנִיס לְעִיר יְרוּשָׁלַיִם, כִּי סָבִיב לָהּ הִיָּתְה חוֹמָה גְּבוּהָ וְחִזְקָה, וְהַשְּׁעָרִים,
שֶׁהָיוּ נִכְנָסִים דַּרְכֵם, הָיוּ נְעוּלִים בְּדִלְתוֹת בְּרִזָּל גְּדוֹלוֹת. לָכֵן הִטִּיל הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר
עַל יְרוּשָׁלַיִם, "מְצוֹר": הוּא הֶעֱמִיד חִילִים סָבִיב לְחוּמָה וּלְגִיד כָּל שְׁעָר, וְלֹא נָתַן לְאִישׁ
לְהַכְנִיס לְירוּשָׁלַיִם אוּ לְצֵאת מִמֶּנָּה.

25

כָּל הָאוֹכֵל, שֶׁהִיָּה בִירוּשָׁלַיִם, אֲזַל, וְלֹא יָכֹלוּ לְהֵבִיא אֶכָּל נוֹסֵף מִן הַשָּׂדוֹת שֶׁסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם, וְכֵן בָּא עַל הַיהוּדִים רָעַב גָּדוֹל. גַּם הַבּוֹרוֹת הַתְּרוֹקְנוּ וְלֹא הָיוּ מִים לְשִׁתְּיָהּ. אֲנָשִׁים וַיִּלְדִּים הִסְתַּוְּבְבוּ בִירוּשָׁלַיִם וַחֲפָשׂוּ בְּכָל פְּנֵה דְבַר מָה לֶאֱכֹל – וְאִין! רַבִּים מֵהֶם מָתוּ מֵרָעַב וּמִצָּמָא.

35 הַרְבֵּה זָמַן צָר נְבוּכַדְנֶאצַּר עַל יְרוּשָׁלַיִם, עַד שֶׁבִשְׁנָה הַשְּׁלִישִׁית נִפְרָצָה הַחוֹמָה, וְנִכְנְסוּ הַגּוֹיִים אֶל תּוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם, שָׂרְפוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְגַם הָרְגוּ הַרְבֵּה יְהוּדִים. הַיּוֹם הָעֶצוּב הַזֶּה – שָׁבוּ הַתְּחִיל נְבוּכַדְנֶאצַּר לְצוּר עַל יְרוּשָׁלַיִם – נִקְבַּע לְדוֹרוֹת לְיוֹם "צוּם". בְּיוֹם זֶה מִתְּפַלְלִים גַּם תְּנַפְּלֵת "סְלִיחוֹת" – מִבְּקָשִׁים, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִסְלַח לָנוּ וַיְבַנֶּה לָנוּ שׁוּב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

"יְבַנֶּה הַמִּקְדָּשׁ עִיר צִיּוֹן תִּמְלֵא"...

עֲנוּ עַל הַשְּׂאֵלוֹת הַבָּאוֹת:

1. בְּשׁוֹרָה 1-2 כְּתוּב: בְּיוֹם זֶה קָרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל דְּבַר מַעְצִיב מְאוֹד -

א. לָמָּה הַכְּנָנָה בַּמַּלְאִים 'בְּיוֹם זֶה'?

ב. מָה אֵרַע (קָרָה) בְּיוֹם זֶה?

2. כִּיצַד הִתְיַחֲסוּ הַגּוֹיִים לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּתַקוּפַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ? מַדּוּעַ?

3. מִי הָיוּ הַנְּבִיאִים? מָה הִיָּה תַפְקִידָם?

4. מָה הִזְהִירוּ הַנְּבִיאִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל?

5. פִּירוּשׁ הַמִּילָה אֲזַל שׁוֹרָה 30 הוּא:

הַתִּינְקָר

הַתִּקְלָקֵל

הַסְּתִימִים

הַלָּדָּ

6. כיצד הגיבו היהודים לדברי הנביאים?

7. בשורות 22-23 כתוב: הקב"ה אָרַךְ אַפַּיִם הוּא וּמְרַחֵם עַל הַכֹּל וְאֵינוֹ רוֹצֵה לְהַעֲנִיֵשׁ -
הביאו הוכחה על פי מה שִׁקְרָאתֶם כִּי הַקַּב"ה אֵינוֹ מְמַהֵר לְהַעֲנִיֵשׁ אֶת הַחוֹטְאִים?

8. פרוש הבטוי: יחזרו למוטב (שורה 24):

א. יחזירו את חובותיהם.

ב. יחזרו לדרך הטובה.

ג. יחזרו להיות חברים טובים.

9. בשורות 26-30 מופיעה 'סִבָּה וְתוֹצָאָה'.

כתבו מהי הסבה ומהי התוצאה המופיעים בקטע.

הסבה:

התוצאה:

10. מלת הקשור 'אָדָּךְ' (שורה 25) מציינת קשר של:

א. סבה.

ב. תוצאה.

ג. השוואה.

ד. נגוד.

11. מלת הקשור 'לְכֹן' (שורה 28) מציינת קשר של:

א. סבה.

ב. תוצאה.

ג. נגוד.

ד. תוספת.

א. מהו מצור?

1. מצור הוא שמו של המלך שהקיף את ירושלים.
2. מצור הוא פאטר האויב מקיף את העיר הנצורה במטרה להפניעה.
3. מצור היא צורת לחימה שבה נלחמים החילים במקומות צרים.
4. מצור הוא שמו של כלי נשק בו השתמשו הבבלים נגד היהודים.

ב. מי הטיל את המצור? _____

ג. איזו עיר הייתה נתונה במצור? _____

ד. מדוע הוטל המצור? _____

ה. מתי הוטל המצור על העיר? _____

ו. כמה זמן נמשך המצור? _____

13. תארו את מצב היהודים כתוצאה מהמצור. (שורות 31-34)

14. מהם המנהגים המיוחדים ביום עשרה בטבת?

15. מהי הבקשה של היהודים שלא התמלאה עד היום הזה?

16. למי או למה הפונה במלים המדגשות?

א. ופחדו לעשות אתם מלחמה (שורה 5): _____

ב. הם לא יכלו להפגס לעיר ירושלים (שורה 27): _____

ג. כי סביב לה הייתה חומה (שורה 27): _____

ד. ביום זה מתפללים גם תפלת "סליחות": _____